

Kailash Confluence

Reviving connections for a sustainable future

कैलाश संगम

दिगो भविष्यकालागि सम्बन्ध पुनर्निर्माण

Technical team

Chhakka Bahadur Lama, Bishnu Lama,
Sagar Lama (Humla/Namkha Rural Municipality)

Sunayana Basnet, Janita Gurung,
Anu Kumari Lama, Amy Sellmyer, Ujala Rajbhandari, Ramesh Silwal,
Sushmita Kunwar (ICIMOD)

Editorial team

Samuel Thomas and Kundan Shrestha (ICIMOD)

Translator

Prawin Adhikari

Photo credits

Jitendra Raj Bajracharya (all photos),
Yi Shaoling (pp 12, 15), Santosh Raj Pathak (p 57)

Layout

Sudip Maharjan (ICIMOD)

Published by

Namkha Rural Municipality
with support from
International Centre for Integrated Mountain Development (ICIMOD)

Copyright © 2020

Namkha Rural Municipality

Note

This publication may be reproduced in whole or in part
and in any form for educational or nonprofit purposes
without special permission from the copyright holder,
provided acknowledgement of the source is made.

This publication is available in electronic form at
www.icimod.org/himaldoc

Kailash Confluence

Reviving connections for a sustainable future

कैलाश संगम

दिगो भविष्यकालागि सम्बन्ध पुनर्निर्माण

4–5 September 2018
Halji Village, Humla, Nepal

२०७५ मदी १९ र २० गते
हल्जी गाउँ, हुम्ला, नेपाल

Message

In September 2018, Namkha Rural Municipality held its first cross-border travel and trade fair – the Kailash Confluence – to celebrate our shared history, culture, and socioeconomy with our neighbours, particularly in the Tibetan Autonomous Region (TAR) of China. We proudly displayed and shared our culture and natural history with our guests at the Rinchenling Gompa in Halji Village, Limi Valley.

This photo book provides a brief background to the fair and some glimpses of the event. I hope you will enjoy revisiting our memories.

Bishnu Lama

Chairperson, Namkha Rural Municipality

सन्देश

२०७५ सालको भदौ महिनामा नामखा गाउँपालिकाले चीनको तिब्बत स्वायत्त क्षेत्रका छिमेकीहरूसँगको प्राचिन र साभ्सा सांस्कृतिक, सामाजिक तथा आर्थिक इतिहास प्रबर्धन गर्न प्रथम लिमी उपत्यका सीमापार यात्रा तथा वाणिज्य उत्सव - कैलाश संगम - आयोजना गरेको थियो । हामीले लिमी उपत्यकाको हल्जी गाउँमा अवस्थित रिन्चेन्ग्लिङ गुम्बामा उपस्थित थुप्रै पाहुनासामु हाम्रो साभ्सा संस्कृति तथा प्राकृतिक इतिहास प्रस्तुत गरेका थियौं ।

यस फोटो पुस्तकले उक्त उत्सवबारे संक्षिप्त पृष्ठभूमि उपलब्ध गराउनुकासाथै उक्त कार्यक्रमका केहि भलक पनि दिनेछन् । त्यस समयबारे हाम्रा सम्भनाको यो चिनो पाठकले मन पराउनुहुनेछ भन्ने आशा छ ।

विष्णु लामा

अध्यक्ष, नामखा गाउँपालिका

Background

पृष्ठभूमि

Intimate ties across the border

For centuries, the mountain communities of Humla District in Nepal and Pulan County in the TAR, China, have relied on each other for their economic and spiritual sustenance. They share a unique north-south relationship, with historical, cultural, environmental, and economic ties. Human mobility across the border for pilgrimage and trade was a major lifeline for the communities, who were otherwise remote and marginalized in their respective countries.

To celebrate, relive, and reinvigorate the shared relationships and values between Humla and Pulan, the Namkha Rural Municipality, with support from the Ministry of Industry, Tourism, Forests and Environment (MoITFE) – Karnali Province, Nepal; Kailash Sacred Landscape Conservation and Development Initiative (KSLCDI) – International Centre for Integrated Mountain Development (ICIMOD); and Nepal Tourism Board, organized a cross-border travel and trade fair – the Kailash Confluence – in Humla on 4-5 September 2018.

सीमापारीसँग अन्तरांग सम्बन्ध

शताब्दीयौं अघिदेखि हुम्ला जिल्लाका हिमाली समुदाय तथा चीनको तिब्बत स्वायत्त क्षेत्रस्थित पुलांग जिल्ला आफ्नो आर्थिक तथा धार्मिक निर्वाहकालागि एकअर्कामाथि निर्भर रहँदै आएका छन् । यी दुइ समुदायबीच अद्वितीय ऐतिहासिक सांस्कृतिक, वतावरणीय तथा आर्थिक सम्बन्ध रहिआएको छ । आआफ्ना देशमा दुर्गम तथा सिमान्तकृत यी दुवै समुदायकालागि व्यापारवाणिज्य तथा तिर्थयात्राकालागि मानिसको सीमा वारपार आवतजावत नै अस्तित्वकालागि महत्वपूर्ण जीवनरेखा रहेको थियो ।

हुम्ला र पुलांगबीचका यिनै पुरातन सम्बन्धको उल्लासलाई फेरी हाक्नो माभनिमृत्याउन तथा त्यसमा नयाँ जीवन गर्न कर्णाली प्रदेश उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, इसिमोडको कैलाश पवित्र भूपरिधि संरक्षण तथा विकास पहल तथा नेपाल पर्यटन बोर्डको सहयोगमा नास्खा गाउँपालिकाले २०७५ साल भदौ १९ र २० गते हुम्लामा कैलाश संगम आयोजना गरेको थियो ।

Local women walk to Simikot market, with the district's only airstrip in the background. Humla is Nepal's only district which is yet to be connected to the national road network.

पृष्ठभूमिमा जिल्लाको चौदैनारा एअरपोर्ट तथा सिमिकोटको बजारतर्फ जाँदै गरेका स्थानीय महिला । नेपालका सबै जिल्लामध्ये राष्ट्रिय सडक सञ्जालसँग अझैसम्म नजोडिएको जिल्ला हुम्ला मात्रै हो ।

Humla: Nestled in an advantageous route

Humla District in Nepal lies on the southern edge of the Kailash–Manasarovar region, which is located in Pulan County, TAR, China. The district covers an area of 5,655 km² with a population of 50,858. It is surrounded by Mugu, Bajura, and Bajhang districts in Nepal and Pulan County in Ngari Prefecture, TAR, China.

Humla is a gateway to Kailash–Manasarovar and a key stop on the ancient salt trade route that connects communities in the Tibetan Plateau to those in the mountains and lowlands of Nepal and India. Over the centuries, the unique north–south connect between Pulan and Humla has nurtured common cultural, environmental, and socioeconomic values. Thousands of Hindu and Buddhist pilgrims make an arduous journey each year to Mount Kailash. Besides being a pilgrimage site, the Kailash–Manasarovar and Humla areas also attract thousands of international and Chinese tourists interested in nature and cultural tourism each year.

हुम्ला – फाइदाजनक यात्रापथमा रहेको जिल्ला

नेपालको हुम्ला जिल्ला चीनको तिब्बत स्वायत्त क्षेत्रस्थित पुलांग जिल्लामा पर्ने कैलाश मानसरोवर क्षेत्रको दक्षिणी किनारामा अवस्थित छ । यस जिल्लाको क्षेत्रफल ५,६५५ वर्गकिलोमिटर छ भने यहाँको जनसंख्या ५०,८५८ छ । नेपालमा यस जिल्लाले मुगु, बाजुरा र बझाङ छुन्छ भने चीनको तिब्बत स्वायत्त क्षेत्रको झारि प्रान्तमा पुलांग जिल्ला छुन्छ ।

हुम्ला कैलाश मानसरोवर तीर्थयात्राको बाटोमा पर्ने महत्वपूर्ण बिसौनी हो । तिब्बती पैठार र नेपालका पहाड तथा भारतका तल्लो भेगका समुदायलाई जोड्ने प्राचीन व्यापार मार्ग यसै क्षेत्र हुँदै जान्छ । यो अद्वितीय उत्तरदक्षिण सम्बन्धले शताब्दीयौंको अवधिमा साभ्रा सांस्कृतिक, वातावरणीय, सामाजिक तथा आर्थिक मान्यतालाई मौलाउन सघाएको छ । हजारौं बौद्धमार्गी तथा हिन्दु धर्माबलम्बी तीर्थयात्रीहरू कठिन पदयात्रा गर्दै प्रत्येक वर्ष कैलाश मानसरोवरसम्म यात्रा गर्छन् । तीर्थस्थल हुनुकासाथै कैलाश मानसरोवर तथा हुम्ला क्षेत्रले सांस्कृतिक तथा प्राकृतिक पर्यटनमा रुची राख्ने हजारौं चीनियाँ तथा अन्तर्राष्ट्रिय पर्यटकलाई पनि आकर्षण गर्छन् ।

Compact interconnected mud-and-stone houses are a common feature of settlements in Humla.

हुम्लामा प्रायः माटो र ढुङ्गाले बनाइएका र एकैठाउँमा गुजुप्प परेर रहेका घर भेटिन्छन् ।

An elderly man whiles away his spare time by hand-spinning thread from sheep wool.
फुर्सतको समयमा हातैले भैंडाको ऊन काट्दै एक वृद्ध ।

Humla's northern region is vast and dry with a stark and striking landscape that is a testament to the resilience of its people.

हुम्लाको उत्तरी भेगको फराकिलो, सुर्खसा तथा अद्भुत क्षेत्रले त्यहाँका मानिसको जुम्लारु प्रकृति प्रतिबिम्बित गर्छ ।

Traditional attire worn by Limi men are reminiscent of formal wear from ancient China.

लिमीका पुरुषले पहिरिने परम्परागत पोशाकले प्राचीन चीनको पहिरनको ढल्को दिन्छन् ।

Tourists and pilgrims make their way towards the sacred Mount Kailash in the TAR, China. As a gateway to this holy pilgrimage site, Humla receives thousands of visitors each year.

चीनको तिब्बत स्वायत्त क्षेत्रस्थित पवित्र पर्वत कैलाशतर्फ हिँड्दै तीर्थयात्री तथा पर्यटक । यस पवित्र तीर्थस्थलतर्फ जाने प्रमुख निकासको हैसियतमा हुमलाले प्रत्येक वर्ष हजारौ यात्रीलाई स्वागत गर्दछ ।

While vehicles are used to transport goods and people on Humla's limited road network, many people continue to use pack animals or porters, especially to transfer goods to areas inaccessible by road.

हुम्लाको सीमित सडक सञ्जालमा मानिस तथा सरसामानको यातायातकालागि सवारीसाधनको प्रयोग गरिने अझपनि थुप्रै मानिसहरू अझैपनि विशेषगरि सडकले नछोएका दुर्गम भेगमा सरसामान ढुवानी गर्न जनावर तथा भरिया नै प्रयोग गर्छन् ।

Cross-border interactions between Nepal and Tibet

Since time immemorial, Hindu and Buddhist pilgrims from Nepal and India have been travelling to Pulan to pay their respects to the sacred Mount Kailash and Lake Manasarovar. Tourism therefore has great potential to promote and preserve the region's rich cultural heritage and improve the livelihoods of local communities.

A strong, time-tested cross-border trade relationship exists between Humla and Pulan. It symbolizes the intertwined, living tradition of the ancient salt trade route. This trans-Himalayan trade involved sheep and yak caravans of herders, nomads, and traders who bartered grain and food from the south for salt and wool from the north. Today, cross-border trade continues to offer dependable livelihood opportunities for the people of Humla and Pulan.

नेपाल र तिब्बतबीच सीमापार अन्तर्क्रिया

हजारौं वर्षदेखि नेपाल तथा भारतका हिन्दु तथा बौद्धमार्गी तीर्थयात्रीहरू पवित्र कैलाश पर्वत तथा मानसरोवरमा श्रद्धार्पण गर्न पुलांगसम्म यात्रा गर्दै आएका छन् । त्यसैकारण यस क्षेत्रको समृद्ध सांस्कृतिक सम्पदालाई संरक्षण तथा प्रवर्धन गर्न तथा स्थानीय समुदायहरूको जीविकोपार्जनमा सुधार ल्याउनमा पर्यटनले ठूलो सहयोग गर्न सक्ने सम्भावना बोकेकोछ ।

हुम्ला र पुलांगबीच एक सशतःतथा प्राचीन सीमापार वाणिज्य र व्यापारको सम्बन्ध रहिआएकोछ । यो प्राचिन नुन व्यापार मार्गको अन्तरनिर्भर तथा जीवित संस्कृतिको प्रतिक पनि हो । हिमालय वारिपारिको यस व्यापारमा जोडालेहरूका भैंडा र याकका बथान, फिरन्ते समुदायहरू तथा दक्षिणको अन्नलाई उत्तरको नुन र ऊनसँग साटासाट गर्ने व्यापारीहरू सामेल हुन्थे । अहिले पनि सीमापार व्यापारले हुम्ला तथा पुलांगका मानिसकालागि भरपर्दो जीविकोपार्जनका अवसर जुटाई रहेकाछन् ।

Silver coins are made into rings, called *sertup*, that adorn the fingers of women in Humla.

चाँदीका सिक्काले बनाइने तथा सेर्तुप भनिने औँठीले सजिएका हुम्ली महिलाका औँला ।

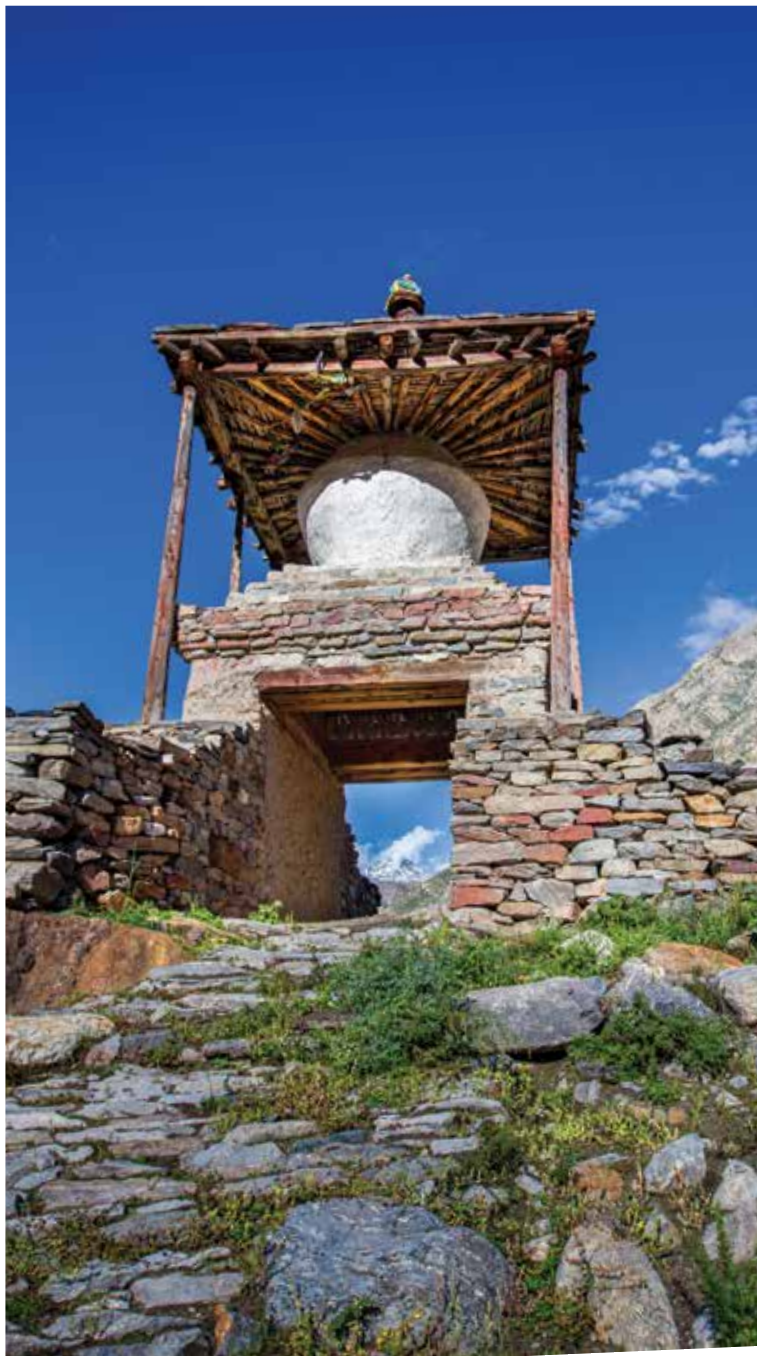
Tré, a traditional brass measuring utensil, is still used today in Humla.

अभैपर्यन्त हुमलामा
प्रयोग गरिने त्रे भनिने
पितलको भाँडा ।

Gogphur, bowls with lids (top), and *furu*, cups (bottom), are made from the burls of maple trees and are popular exports to the TAR.

चीनको तिब्बत स्वायत्त
क्षेत्रमा निर्यात गरिने
ढक्कनसहितका गगफुर
(माथि) तथा फुरु कपौरा
(तल) चिनारको काठमा पर्ने
गाँठोबाट बनाइन्छ ।

Namkha Rural Municipality

Namkha Rural Municipality is situated in Karnali Province and borders the TAR in China to the north. Around 3,900 people call Namkha their home. Namkha is divided into six wards spread across 2,420 km², with Yalbang as its headquarters.

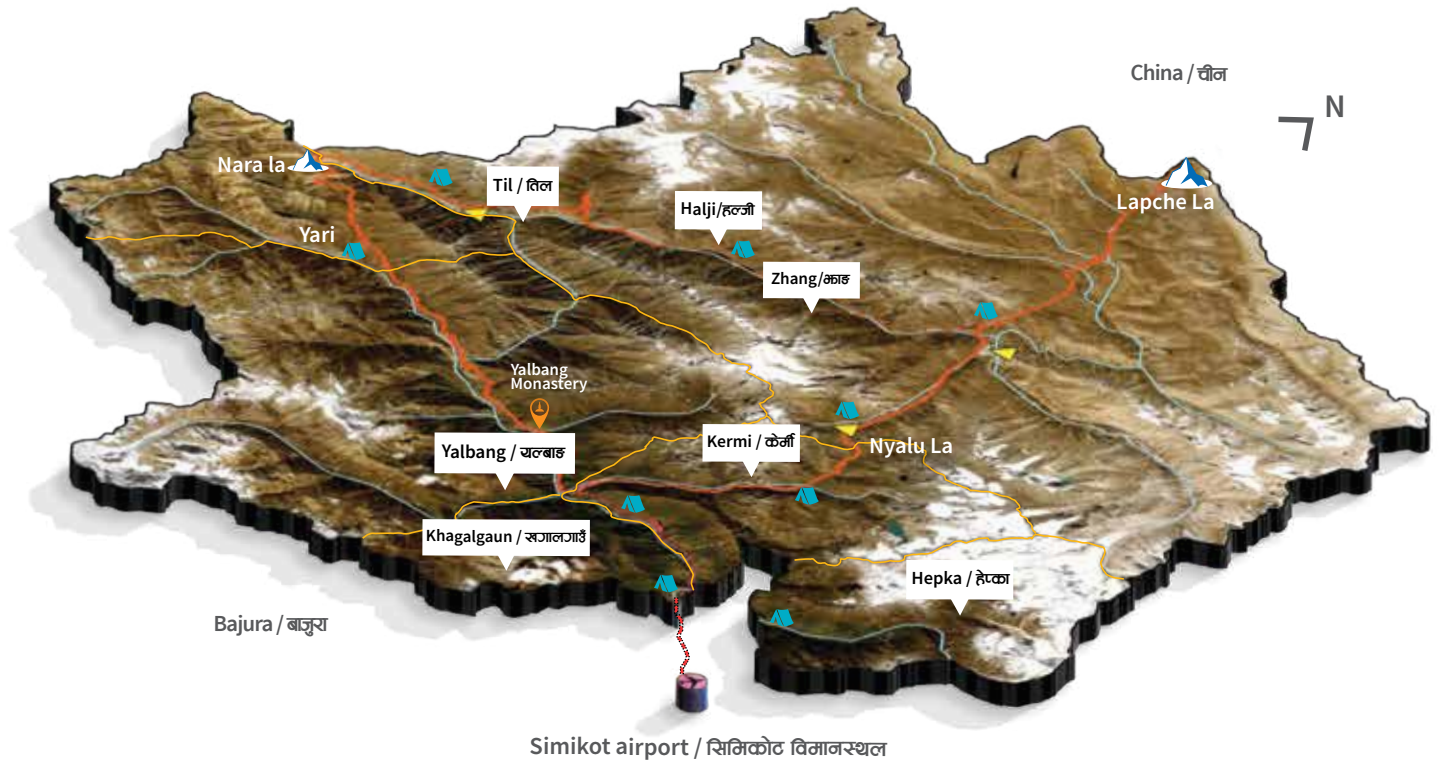
नामखा गाउँपालिका

कर्णाली प्रदेशमा अवस्थित नामखा गाउँपालिकाको उत्तरतर्फ चीनको तिब्बत स्वायत्त क्षेत्र पर्दछ । नामखामा करिब ३,९०० मानिस बसोबास गर्दछन् । ६ वडामा विभाजित र यलबाङमा गाउँपालिका कार्यालय रहेको यो गाउँपालिका २,४२० वर्गकिलो मिटरमा फैलिएको छ ।

Namkha Rural Municipality, Humla, Nepal

नामखा गाउँपालिका, हुम्ला, नेपाल

Legend / चिन्ह

Monastery
मठ

Campsites
शिबिरस्थलहरू

Earthen road
माटोको सडक

Pass
गज्याङ

Touristic places
पर्यटन स्थानहरू

River
नदी

Elevation (m)
उचाई (मि)

Maximum - 6,982
अधिकतम - ६,९८२

Minimum - 2,350
न्यूनतम - २,३५०

*Map not to scale

*नक्शा मापनको आधारमा छैन ।

Kermi Village, with characteristic stone houses and terraced agricultural fields, is situated on the route from Simikot to Mount Kailash.

आफ्नै विशिष्ट शैलीका ढुङ्गे घर तथा काग्ला काठिका खेतबारीले सजिएको केर्मी गाउँ सिमिकोटबाट कैलाश पर्वत जाने बाटोमा पर्दछ ।

A canopy of clouds forms over the picturesque Halji Village in the Limi Valley.

लिमी उपत्यकाको मनमोहक हल्जी गाउँमाथि बादलको छानो ।

The otherworldly 11th-century Rinchhenling Gumpa in Halji is a bastion of ancient Tibetan culture, learning, and religious practices. The Kailash Confluence was fittingly organized at this gumpa.

११औं शताब्दीमा निर्मित तथा हलजीमा अवस्थित अलौकिक रिन्चेलिङ गुम्बा प्राचीन तिब्बती संस्कृति, ज्ञान तथा धार्मिक परम्पराको गढ हो । कैलाश संगम यसै स्थानमा आयोजना गरिएको थियो ।

Limi Valley: Stronghold of ancient cultural practices and trade

Humla's historical and cultural ties to Mount Kailash mean that it still retains ancient Buddhist practices. In particular, centuries of isolation have kept Jhang, Til, and Halji villages of the Limi Valley in Humla generally untouched by urbanization. Halji Village continues to be strictly ruled through the monastic system.

Given the Limi Valley's harsh environment, its residents are highly dependent on local natural resources, along with the trade of goods from Pulan County. They export pashmina wool to India and wooden utensils (including high-value maple burl bowls) to other regions in the TAR. Recently, the booming economy in Pulan has led to a wave of out-migration of Limi's youth, seeking work in hotels, restaurants, and retail shops. Limi's villagers, predominantly men, also travel to India and other regions of the TAR for work.

लिमी उपत्यका – प्राचीन सांस्कृतिक सम्पदा तथा व्यापारको गढ

कैलाश पर्वतसँग हुम्लाको सांस्कृतिक तथा ऐतिहासिक सम्बन्धका कारण अझैपनि यहाँ प्राचीन बौद्धमार्गी अभ्यासहरूले निरन्तरता पाएका छन् । हुम्लाको लिमी उपत्यकामा शताब्दीयौंसम्म अलपठे रहेका भाङ्ग, तिल तथा हल्जी गाउँलाई शहरीकरणले अझै पनि छोएको छैन । हल्जी गाउँ अझैपनि गुम्बाद्वारा नै शासित छ ।

लिमी उपत्यकाको कठोर वातावरणका कारण यहाँका बासिन्दा प्राकृतिक स्रोत तथा पुलांग जिल्लासँगको व्यापारमाथि अत्यन्तै निर्भर छन् । उनीहरू परिमना ऊन भारत निर्यात गर्छन् भने चीनको तिब्बत स्वायत्त क्षेत्रमा चिनार वृक्षको काठबाट बन्ने फुरु कचौराजस्ता उच्च मूल्यका काठका भाँडाकुँडा निर्यात गर्छन् । पुलांगको अर्थतन्त्रमा हालै आएको वृद्धिका कारण लिमीका युवायुवती त्यहाँका होटेल रेस्टुरेन्ट तथा पसलमा रोजगारी खोज्दै ठूलो संख्यामा बसाईं सरेर गएका छन् । विशेषगरी लिमीका पुरुषहरू रोजगारीकालागि भारत तथा चीनको तिब्बत स्वायत्त क्षेत्रतर्फ जाने गरेका छन् ।

Shelima Lake (शेलिमा पोखरी)

Women and men from the Limi Valley adorned in traditional attire. The community retains its rich, ancient Buddhist practices and strictly follows the monastic system.

परम्परागत पोशाकमा लिमी उपत्यकाका महिलापुरुष । यस समुदायले आफ्नो समृद्ध तथा प्राचीन बौद्धमार्गी परम्परालाई जोगाइराखेको छ र विशुद्धरूपमा गुम्बाका नियम पालना गर्छ ।

Trugchulung women and men in traditional attire. Communities in the lower regions of Namkha Rural Municipality are collectively identified as the Trugchulung.

परम्परागत पोशाकमा त्रुचुलुङ महिलापुरुष । नाम्खा गाउँपालिकाको तल्लो भेगका समुदायलाई त्रुचुलुङ भनेर चिनिन्छ ।

Kailash Confluence

कैलाश संगम

About the fair

Reviving the shared historical, cultural, and economic relationships between Humla and Pulan could help promote sustainable cross-border tourism and trade and also conserve natural and cultural heritage.

Travel and trade are the spheres of activity most likely to promote and preserve the region's rich cultural heritage and provide opportunities for improving livelihoods of the local communities. With this in mind, the Kailash Confluence was organized on 4–5 September 2018 in Halji Village.

The fair's main event was organized at the Rinchenling Gompa, while the exhibition of several travel- and trade-related products took place in a field near the entrance to Halji Village. The monastery is of cultural significance to communities across the border. It was founded by Rinchen Zangpo (958–1055 CE), an early translator of Buddhist texts into the Tibetan language.

उत्सवको बारेमा

हुम्ला तथा पुलांगबीचको साझा ऐतिहासिक, सांस्कृतिक तथा आर्थिक सम्बन्धलाई पुनर्निर्माण गर्नले दिगो सीमापार वाणिज्यलाई प्रबर्धन गर्न तथा प्राकृतिक र सांस्कृतिक सम्पदालाई जोगाउन सहयोग हुनसक्छ । यस क्षेत्रको समृद्ध सांस्कृतिक सम्पदालाई प्रबर्धन गर्न तथा स्थानीय समुदायहरूको जीविकोपार्जनमा सुधार ल्याउन यात्रा तथा व्यापारनै सबैभन्दा उपयुक्त क्रियाकलाप हुनसक्छन् । यति विचारलाई ध्यानमा राख्दै २०७५ भदौ १९ र २० गते हल्जी गाउँमा कैलाश संगम आयोजना गरिएको थियो ।

उत्सवको मुख्य कार्यक्रम रिन्चेन्लिङ गुम्बामा गरिएको थियो भने हल्जी गाउँको प्रवेश नजिकै फाँटमा यात्रा तथा व्यापार बारे प्रदर्शनी आयोजना गरिएको थियो । सीमाको द्वैपट्टिका समुदायकालागि यस गुम्बाको ठूलो सांस्कृतिक महत्त्व छ । बौद्धधर्मका पवित्र ग्रन्थलाई तिब्बती भाषामा अनुवाद गर्नेमध्येका पुराना विद्वान रिन्चेन ञ्गपो (१११५ देखि १२१२ साल) ले यस गुम्बा स्थापना गरेका थिए ।

Preparing for the fair

उत्सवको तयारी

The Kathmandu team – comprising senior officials from Department of Agriculture, Nepal Agriculture Research Council, Tribhuvan University, Nepal Tourism Board, and ICIMOD – arrives in Simikot on 28 August 2018.

कृषि विभाग, नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद, त्रिभुवन विश्वविद्यालय, नेपाल पर्यटन बोर्ड तथा इसिमोडका उच्चपदस्थ अधिकारीसहितको काठमाडौं टोली २०७५ भदौ १२ गते सिमिकोट आइपुग्दै ।

Rakur – canvas tents – are installed for the fair in a field near the entrance to Halji Village.

हल्जी गाउँको प्रवेश नजिकै फाँटमा उत्सवकालागि ठाँगाएका कपडाका राकुर पाल ।

Displays of locally produced utensils, garments, souvenirs, and religious relics are arranged for the fair.

उत्सवकालागि सजाएर राखिएका भाँडाकुँडा, कपडा, स्मारक, धार्मिक सामग्री आदि स्थानीय उत्पादन ।

Rakur – canvas tents – are installed for the fair in a field near the entrance to Halji Village.

हल्जी गाउँको प्रवेश नजिकै फाँटमा उत्सवकालागि ठाँगिएका कपडाका राकुर पाल ।

Women prepare local culinary delights such as millet pancakes and noodles made from tubers.
कोदोको रोटि तथा अन्य स्वादिष्ट स्थानीय परिकार तयार गर्दै महिलाहरू ।

School children welcome guests at the community hall in Halji on 2 September.

भदौ १७ गते अतिथिहरूलाई हलजीको सामुदायिक हलमा स्वागत गर्दै स्कुलका विद्यार्थीहरू ।

The Limi community offers a traditional welcome to the guests with butter tea, locally brewed alcohol, Lhasa beer, and dinner.

लिमी समुदायका मानिसहरू अतिथिहरूलाई नौनीसहितको चिया, स्थानीय रक्सी, ल्हासा बियर तथा खानपिनसहित सत्कार गर्दैं ।

Themes of the fair

उत्सवका मूल विषयहरू

Culture and heritage

Experiencing the landscape's rich cultural heritage through an art and crafts exhibition, traditional music concerts, and dance performances

संस्कृति तथा सम्पदा

कला तथा शिल्प प्रदर्शनी, सांस्कृतिक संगीत प्रस्तुति तथा नाच हेर्दै लिमी उपत्यकाको समृद्ध सांस्कृतिक सम्पदाको अनुभव लिँदै ।

Limi (above) and Trugchulung (below) women in their traditional clothing
लिमी (माथि) तथा त्रुचुलुङ (तल) का महिलाहरू आफ्ना परम्परागत पहिरनमा ।

Culinary variety

Exploring the rich culinary traditions of a landscape at the intersection of three major cultures during an open-air community feast and local food bazaar

पकवानमा विविधता

तीन महत्वपूर्ण संस्कृतिहरूको संगमस्थलमा खुला आकाशमुनि सामुदायिक भोज तथा स्थानीय पकवान बजारमा यस क्षेत्रको समृद्ध पकवान सम्पदाको अनुभव लिंदै ।

Tea is offered to special guests in *syabra-phurkhap*, a porcelain tea cup with a silver lid and stand.

विशेष अतिथिहरूलाई स्यब्राफुर्काप भनिने चाँदीको ढक्कन र स्ट्याण्ड भएको कपमा चियाले सत्कार गरिंदै ।

Ecological diversity

Discovering the landscape's rich diversity of flora, fauna, and agricultural produce at a mountain products exhibition and interactive lab

पर्यावरणीय विविधता

पर्वतीय उत्पादन प्रदर्शनी तथा अन्तर्क्रियात्मक प्रयोगशालामा यस क्षेत्रको वनस्पति तथा जीवजन्तुमा रहेको समृद्ध विविधताबारे सिक्दै ।

Limi Valley hosts a variety of plants and wildlife that are suited to its dry and high-altitude environment.

लिमी उपत्यकामा यहाँको हिमाली उचाई तथा सुस्खा वातावरण सुहाउँदो थुप्रै वनस्पति तथा वन्यजन्तु प्रजाति छन् ।

Trade and economy

Harnessing the landscape's potential for tourism and trade at a travel and local artisans' expo showcasing niche mountain products

व्यापार तथा अर्थतन्त्र

यात्रा तथा विशिष्ट पर्वतीय उत्पादन प्रबर्धन गर्ने स्थानीय कालिगढ सामग्री प्रदर्शनीमा यस क्षेत्रको पर्यटन तथा व्यापारका सम्भावनाबाट लाभ लिँदै ।

The pass at Nyalu La (5,000 masl) descends to the Limi Valley. Such routes are treacherous and difficult to access by vehicles but are indispensable to trade in Humla.

५ हजार मिटर उचाइमा रहेको न्यालु भन्ज्याङ्ग लिमी उपत्यकातर्फ भर्छ । यस्ता भन्ज्याङ्गमा सवारीसाधन लैजान मुश्किल तथा अप्ठ्यारा भएपनि हुमलामा व्यापारकालागि अपरिहार्य हुन्छन् ।

Nyalu La Pass (न्यालु ला भञ्ज्याङ)

Highlights from the fair

उत्सवका केहि विशेष कलक

Locals and organizers eagerly await the arrival of dignitaries and guests to the fair.

स्थानीय बासिन्दा तथा आयोजकहरू अतिथिहरूको आगमन कुर्दै ।

Halji village

3 September 2018

हल्जी गाउँ

२०७५ मङ्सिर १८

Limi women and men line up to receive the guests and dignitaries.

लिमीका महिलापुरुष सत्कारकालागि लामबद्ध भएर कुर्दै ।

Mahendra Bahadur Shahi, Chief Minister of Karnali Province, and distinguished guests are welcomed in Limi.
कर्णाली प्रदेशका मुख्यमन्त्रि महेन्द्रबहादुर शाही तथा अन्य विशिष्ट अतिथिलाई लिमीमा स्वागत गरिँदै ।

[L-R] Nanda Singh Buda, Minister of Industries, Tourism, Forests and Environment, Karnali Province; Chakka Bahadur Lama, Member of Parliament, House of Representatives, Humla District; Bishnu Lama, Chairperson, Namkha Rural Municipality, Humla District; Mahendra Bahadur Shahi, Chief Minister, Karnali Province

(बायाँबाट दायाँ) कर्णाली प्रदेश उद्योग, पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्री नन्दसिंह बुडा, हुम्ला जिल्लाबाट प्रतिनिधि सभा सदस्य छक्काबहादुर लामा, हुम्ला जिल्ला नामखा गाउँपालिका अध्यक्ष बिष्णु लामा तथा कर्णाली प्रदेश मुख्यमन्त्रि महेन्द्रबहादुर शाही ।

[R-L] Hikmat Singh Ayer, Senior Director, Nepal Tourism Board; Rameshwar Adhikari, Executive Director, RECAST; Rabi Shrestha, Deputy Superintendent of Police, Humla District; Madhav Prasad Dhungana, Chief District Officer, Humla District; Hemanta Shah, District Forest Officer, Humla; Namgyal Lama, Chairperson, Association of Industry and Commerce, Humla

(दायाँबाट बायाँ) नेपाल पर्यटन बोर्ड वरिष्ठ निर्देशक हिकमतसिंह ऐर, रिकारुट कार्यकारी निर्देशक रामेश्वर अधिकारी, हुम्ला जिल्ला प्रहरी नायब उपरीक्षक रवि श्रेष्ठ, हुम्ला जिल्ला प्रमुख जिल्ला अधिकारी माधवप्रसाद ढुङ्गाना, हुम्ला जिल्ला वन अधिकारी हेमन्त शाह तथा हुम्ला उद्योग तथा वाणिज्य संघ अध्यक्ष नामग्याल लामा ।

The Apchi dance is performed in service to Apchi Choeden Dolma, the guardian deity of the Dikung sect of Buddhism.

बौद्धधर्मको डिकुङ्ग शाखाका संरक्षक देवता
आप्ची छोडेन डोल्माको सम्मानमा आप्ची
नाच नाचिन्छ ।

The Gonpo (Mahakala) dance is performed in honour of Mahakala, the fierce and powerful emanation of Avalokitesvara, the bodhisattva of compassion.

करुणावतार अवलोकितेश्वरको भयंकर तथा रौद्ररूप महाकालको सम्मानमा महाकाल नाच नाचिन्छ ।

The Chhyam is performed as a dance beckoning prosperity and good omens.

समृद्धि तथा मंगल निरुत्याउन छ्याम नाच नाचिन्छ ।

The dance for the consort of the
Gonpo (Mahakala).

महाकालकी संगिनीको सम्मानमा
नाचिने नाच ।

Limi women performing the Zhabru.

लिमीका महिला ञाब्रु नाचदै ।

Trugchulung women and men perform the Zhabru, a traditional dance.

त्रुग्चुलुङ महिला तथा पुरुष परम्परागत नाच ञाब्रु नाचदै ।

[L-R]: Rajan Kotru, Regional Programme Manager, Transboundary Landscapes, ICIMOD; Claudia Hiepe, Head of Development Cooperation, German Embassy, Nepal; and Chakka Bahadur Lama, Member of Parliament, House of Representatives, Humla District (बायाँबाट दायाँ) इसिमोड सीमापार भूपरिधि कार्यक्रमका क्षेत्रीय कार्यक्रम प्रबन्धक राजन कोत्रु, जर्मन दूतावासकी विकास सहयोग शाखा प्रमुख क्लडिया हिप्प तथा हुम्ला जिल्लाबाट प्रतिनिधि सभाका सदस्य छक्कबहादुर लामा ।

Monks from Rinchenling Gompa in their religious garb.

धार्मिक पहिरनमा रिन्चेन्लिङ गुम्बाका भिक्षुहरू ।

Chef Hemraj Paudel, representing the Chefs Association of Nepal, preparing a culinary feast along with local communities.

शेफ संघ नेपालको प्रतिनिधित्व गर्दै स्थानीय समुदायसँगै स्वादिष्ट पकवान तयार गर्दै शेफ हेमराज पौडेल ।

Chef Hemraj Paudel and Paljor Lama, Chairperson – Ward 6, Namkha Rural Municipality, pose before the traditional food prepared for visitors to the fair.

शेफ हेमराज पौडेल र नामखा गाउँपालिका वडा नं ६ का वडाअध्यक्ष पाल्जोर लामा उत्सवमा आउने अतिथिकालागि तयार गरिएका परिकारअधि तस्बिर खिचाउँदै ।

Culinary delights (clockwise from top left): *asuru* – dried grated radish; *gyabri khora* – sweet buckwheat pancakes; *kalba* – bitter buckwheat cakes; *yo* – yak blood sausages; *rota* – wheat bread; *dangpol* – roasted barley flour mixed with honey

स्वाद्विष्ट पकवान (बायाँपटिमाथिबाट घडीको सुइको दिशामा) असुरु – कोरेर सुकाइएको मुलाको चाना, ज्याब्री खोरा – मिठोफापरको रोटी, काल्बा – तिठेफापरको रोटी, यो – याकको रक्तिको परिकार, रोटा – गहुँको रोटी, डांगपोल – भुटेको जौको पिठोमा मह मिसाएर बनाइने परिकार ।

Clothing and household items from Limi on display during the fair.

उत्सवको समयमा प्रदर्शनीमा राखिएका लिमी उपत्यकाका पहिरन तथा घरेलु सरसामान ।

Trugchulung women dance to a local beat in a meadow in the Limi Valley.

लिमी उपत्यकाको एक मैदानमा स्थानीय संगीतको तालमा नाचदै त्रुचुलुङ महिला । धार्मिक पहिरनमा रिन्चेनिल्ड गुम्बाका भिक्षुहरू ।

Speakers at the opening ceremony

उद्घाटन समारोहमा वक्ताहरू

Bishnu Lama, Chairperson, Namkha Rural Municipality

विष्णु लामा, अध्यक्ष, नामखा गाउँपालिका, हुम्ला जिल्ला

Paljor Lama, Chairperson – Ward 6, Namkha Rural Municipality

पालजोर लामा, अध्यक्ष, नामखा गाउँपालिका, हुम्ला जिल्ला

Pema Tamang, Vice Chairperson,
Namkha Rural Municipality

पेमा तामाङ, उपाध्यक्ष, नाम्खा
गाउँपालिका, हुम्ला जिल्ला

Mahendra Shahi, Chief Minister,
Karnali Province

कर्णाली प्रदेशका मुख्यमन्त्रि
महेन्द्रबहादुर शाही

Claudia Hiepe, Head of Development Cooperation, German Embassy, Nepal

जर्मन दूतावासकी विकास सहयोग शाखा प्रमुख क्लडिया हिप्प ।

The organizing team poses at Limi.

आयोजक समूह लिमीमा तस्बिर खिचाउँदै ।

Zhang Village

5 September 2018

མཆུག་གྲུ་

༢༠༠༥ མདུ ༢༠

Guests in local attire.
स्थानीय पोशाकमा अतिथिहरु।

Lapchya La

6 September 2018

लापच्या ला

२०७५ अक्टो २१

Lapchya La offers stunning views of Mount Kailash and Lake Manasarovar from Nepal.

लाप्च्या भञ्ज्याङ्घाट नेपालबाटै कैलाश पर्वत तथा मानसरोवरको मनोरम दृश्यावलोकन गर्न सकिन्छ ।

Media coverage

सञ्चार माध्यममा प्रचार प्रसार

The Kailash Confluence was widely covered in national and international media outlets.

राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय सञ्चार माध्यमहरूद्वारा कैलाश संजमबारे प्रचार प्रसार गरिएको ।

International (अन्तराष्ट्रिय)

Climate change threatens 1,000-year-old monastery in remote Nepal
Neelima Vallangi | 23 January 2019

<https://www.aljazeera.com/indepth/features/climate-change-threatens-1000-year-monastery-remote-nepal-190124000208470.html>

This remote Tibetan valley in Nepal looks to India and China for sustenance
Neelima Vallangi | 24 February 2019

<https://www.thehindu.com/society/this-remote-tibetan-valley-in-nepal-looks-to-india-and-china-for-sustenance/article26341791.ece>

National (राष्ट्रिय)

Yatra Humlako – Nepal Television | 6 May 2019

https://www.youtube.com/watch?v=PrV_cOq5_aw

Bishnu, Bikas and Limi

Amish Raj Mulmi | 5 October 2018

<https://kathmandupost.ekantipur.com/news/2018-10-05/bishnu-bikas-and-limi.html>

लिमीको विकास आकांक्ष

अमिशराज मुल्मी आश्विन १९ २०७५

<https://www.kantipurdaily.com/opinion/2018/10/05/153870633601021569.html>

Over the hills and far away

Amish Raj Mulmi | 21 September 2018

<https://kathmandupost.ekantipur.com/news/2018-09-21/over-the-hills-and-far-away.html>

“It’s difficult to govern a place if you don’t understand its ecology”

Amish Raj Mulmi | 4 November 2018

<https://www.recordnepal.com/perspective/its-difficult-to-govern-a-place-if-you-dont-understand-its-ecology/>

मुख्यमन्त्री शहीदद्वारा व्यापार मेलाको उद्घाटन

रेशमराज रेग्मा, मर्दौ २०, हुम्ला

<http://sajhasabal.com/society/43763#.W5CWB71fxPE.facebook>

नाउखामा पर्यटन र व्यापारिक सम्भावनाको खोजी

रेशमराज रेग्मा, मर्दौ २१, २०७५

<https://www.karobardaily.com/index.php/news/idea/10132>

हुम्लाको लाप्चा नाका मानसरोवर कैलाशको दर्शन गर्ने केन्द्र बन्दै

<https://www.nayapaila.com/news/2018/09/13/3948/>

कैलाश मानसरोवर दर्शन मार्गकै काखमा लिमी पर्यटन महोत्सव

अर्जुन बोहरा

<http://thahakhabar.com/news/48978#.W51CtsoV5TQ.facebook>

४ हजार मिटर अग्लो स्थानमा लिमी पर्यटन महोत्सव । तस्वीरमा हेर्नुहोस्

<https://www.nayapaila.com/news/2018/09/05/3037/>

लिमी पर्यटन महोत्सवको तयारी सबै पुरा

<https://www.nayapaila.com/news/2018/09/01/2600/>

The Reviving Connections for a Sustainable Future: Limi Valley Cross-Border Travel and Trade Fair photo book was prepared in collaboration with the Kailash Sacred Landscape Conservation and Development Initiative (KSLCDI) – International Centre for Integrated Mountain Development (ICIMOD).

दिगो भविष्यकालागि सम्बन्ध पुनर्निर्माण – लिमी उपत्यका सीमापार यात्रा तथा वाणिज्य उत्सव फोटो पुस्तक अन्तर्राष्ट्रिय एकीकृत पर्वतीय विकास केन्द्र (इसिमोड) को कैलाश पवित्र भूपरिधि संरक्षण तथा विकास पहलको सहकार्यमा तयार गरिएको छ ।

Namkha Rural Municipality, Yalbang, Humla, Karnali Province

नामखा गाउँपालिका, यल्लाङ, हुम्ला, कर्णाली प्रदेश

ICIMOD

Kailash Sacred Landscape Conservation and Development Initiative

कैलाश पवित्र भू-परिधि संरक्षण तथा विकास पहल